

Obsah	Strana
Začíná nový školní rok	1
Letní přemítání	2
Jak jsem se „držel“ Dejvického sboru	3
Marek	4
Sborový zájezd do Alp	6
Strměchy 2014	7
Jak byli Naši pěvci při tom...	8
Miloš Pavlík – překladatel Bible	10
Hrabání v šuplíku	14
Jak se v církvi pašovalo	18
Kalendář na září	20

Začíná nový školní rok...

Začíná nový školní rok. Pro děti, zvláště pro prvňáčky, je první školní den opravdovým svátkem. V rodině máme dalšího prvňáčka a pozorujeme, jak je natěšený. Konečně jde do školy. Přechází do jiného světa, do další etapy života. A je to skutečně velmi důležitá životní etapa. Škola je příprava pro dospělý život. Co se člověk naučí, to se mu pak sejde, to mu pomůže, aby se postavil v životě na vlastní nohy, aby se dokázal orientovat ve složitém světě, aby si našel zaměstnání a mohl je dobře vykonávat. V životě ale nejde jen o to, co všechno znám a umím. Jde o mnohem víc. O to, jaký budu člověk. Jde o to, abych uměl rozlišovat mezi dobrem a zlem a volil v životě dobro. A k tomu je třeba také a především děti vychovávat. Čtu si knížku Pavla Kosatika o české inteligenci a v kapitole o paní profesorce Komárkové píše mimo jiné toto: „Cílem výchovy ještě na počátku 20. stol. podle paní profesorky byl člověk jako morální bytost. Za hotového žáka byl tehdy považován ten, kdo dokázal dospěle jednat, rozlišovat mezi dobrem a zlem. Cílem vzdělání byly neúžitkové hodnoty jako pravda a dobro. Postupně však docházelo v pedagogickém procesu k úžasnému zvěcnění. Cílem školství dnes není vychovávat člověka jako etickou bytost, ale připravit jej co nejlépe k výkonu určité technické funkce. Jinými slovy cílem výchovy je učit vyrábět.“ Tolik citát z knihy. Myslím, že tato slova do značné míry platí i dnes. Cílem učení, školské výchovy je předně dobře připravit dítě pro zaměstnání, pro „výrobu“. Morální výchova je upozaděna. Ale o ni jde v církvi, to je vlastně podstatným posláním církve, náboženské výchovy. Učit děti rozlišovat mezi dobrem a zlem a činit to dobré. A kde najdeme rozlišovací měřítko mezi dobrem a zlem? V páté knize Mojžíšově čteme slovo Hospodinovo: „Předložil jsem ti dnes

život a dobro i smrt a zlo, když ti dnes přikazují, abys miloval Hospodina, svého Boha, chodil po jeho cestách a dbal na jeho přikázání...“ Co je dobré a zlé nám tedy zjevuje Hospodin, najdeme to v přikázáních, která nám dává. Co je dobré a zlé, můžeme rozeznávat ve slovech a v životě Pána Ježíše Krista. A tak je nesmírně důležité učit se tomu, co nám předkládá škola, ale ještě důležitější je slyšet, co říká Bůh skrze Písmo svaté a předně skrze život Pána Ježíše Krista. On je cesta, pravda i život.

Petr Hudec

Letní přemítání

Letos v červnu jsem byla v Dudincích, malém lázeňském městečku na jihu Středoslovenského kraje. Voda je tam termální, vhodná i na pití, ale především se tam léčí pohybové ústrojí. Jen dva kilometry odtud, v Teranech, byl táta téměř čtyřicetpět let (od roku 1951) knězem. Dudince byly tehdy ještě malá vesnice a filie terianskeho sboru. V roce 1992 se církevníci v Dudincích, které již mělo statut města, rozhodli postavit si svůj kostel (dokončen byl v r. 1995). Já jsem tam byla letos po více než dvaceti letech poprvé, takže jsem ten nový chrám Boží, který se stavěl ještě za mého táty, neviděla. V neděli jsem tedy šla na Bohoslužby. Potěšilo mě, že kazatelem je Mgr. Ľudovít Hroboň. Toto jméno v evangelické církvi na Slovensku není neznámé. Hroboňovi jsou stará evangelická rodina a po několik generací i slova Božího kazatelé. Ten v Dudincích je už sedmá generace.

Věnuje se hodně mládeži, sám má čtyři děti. Po Bohoslužbách jsem s ním jen krátce pohovořila, protože pospíchal na další služby Boží, administruje ještě další okolní obce. Můj táta byl kdysi u jeho dědečka kaplánem (jáhnem). Poté se mě

ujaly dvě mé bývalé spolužačky, které jsem neviděla asi čtyřicet let a provedly mne sborovou místností, kde jsou fotografie z položení základního kamene, ze stavby kostela a taky fotografie všech kazatelů, kteří v Dudincích byli. Bylo tam i hodně fotek mého táty. Na něj si vzpomínají všichni moc rádi. Potěšilo mě to, byla jsem dojata.

Kostel je pěkný, moderní, s dobrou akustikou. Lidí tam na Bohoslužby chodí hodně, hlavně návštěvníků i ze zahraničí, kteří se v Dudincích léčí nebo jsou tam na dovolené. Bohoslužby na Slovensku mají pro mne stále kouzlo, hlavně pro liturgii, na kterou jsem byla po léta zvyklá. Taky Večeře Páně, na tu jsem si vzpomněla, když bratr farář vysvětloval, proč bylo při poslední Večeři Páně bílé víno místo červeného. Slovenská evangelická církev augsburského vyznání používá jen bílé víno a malé kulaté oplatky, které se objednávaly ve vydavatelství Transcius v Liptovském Mikuláši. Ale to už je vzpomínka, kterou si nechám pro některé další pokračování.

Bohoslužba, následné rozhovory a prohlídka dudinského kostela zanechaly ve mně hezké vzpomínky na červen 2014.

Nad'a Sleziaková

Jak jsem se „držel“ Dejvického sboru **–vzpomínky k blížícímu se výročí samostatnosti sboru**

Z rodných Boskovic jsem přišel v říjnu 1951 do Prahy studovat na Elektrotechnické fakultě. V prvním ročníku jsem se setkal s Evou Vrtišovou, kterou jsem znal ze seniorátního výboru evangelické mládeže brněnského seniorátu. Na schůzky výboru jsem do Brna několikrát za rok jezdil – předsedal nám Petr Pokorný. Eva se mě ptala, zda jsem v Praze již začal chodit někam do mládeže. Nezačal a tak mi doporučila Dejvice, že jsou tam velmi živé schůzky sdružení mládeže. Začal jsem tedy sdružení mládeže v Dejvicích pravidelně navštěvovat. Tehdy tam chodilo několik studentů evangelické fakulty, pozdějších význačných pastýřů naší církve, uvedu z nich Milana Opočenského a jeho manželku Janu, Alfréda Kocába, Dalibora Molnára, Milenu Tůmovou. Diskuse bývaly velmi živé. Nejvíce ale na mne zapůsobila Zdenka Svobodová, svým rozhledem, vzděláním, kultivovaností projevu, hloubkou myšlenek. Zde si dovolím krátké časové odskočení daleko dopředu. Nyní se již delší dobu setkávám v dejvickém sboru s Martinem Prudkým, profesorem evangelické teologické fakulty, a to je syn Evy Vrtišové – Prudké.

Když se staly Dejvice v roce 1965 samostatným sborem, bydlel jsem v Břevnově a spadal tudíž do sboru ve Střešovicích. Jan Čapek, první farář samostatného sboru dejvického, mi říkal, že střešovický pan farář Hrejsa střeží své ovečky a že bychom měli moje chození do Dejvic legalizovat. Napsal tedy bratru

Hrejsovi a ten vyjádřil s mým přáním patřit do sboru dejvického souhlas. Tak jsem se stal řádným členem sboru.

Dejvický sbor má mnohá obdarování, to velmi cenné jsou jeho pastýři. Všichni dosavadní faráři sboru na mne zapůsobili. Jan Čapek myšlenkovou i mravní hloubkou svých kázání, ale i kamarádkým přístupem k mládeži a dětem. Konfirmoval i mou dceru na konci svého působení v Dejvicích v roce 1971. S Danielem Henychem jsme se dohodli, že si vezmu na starost schůzky třicátníků. A tak jsme spolu dvacet let připravovali tato každoměsíční setkání, třicátníci zestárlí a stala se z nich střední generace. Byly to pěkné večery, rád na ně vzpomínám. Miloš Rejchrt vstoupil do mého povědomí ještě za totality. Rejchrtovi bydlí v domku v Kobylisích, kousek pod ústavem, kde jsem léta pracoval. Když byl Miloš mluvčím Charty, viděli jsme z ústavu, jak jejich domek hlídali STBáci. Když se Miloš stal dejvickým farářem, dělal jsem ve staršovstvu účetního a občas jsem za Milošem chodil k nim do domku, pro podpisy účetních dokladů. Miloš po několika letech snížil svůj úvazek ve sboru, aby se mohl věnovat i práci v rozhlase. Do sboru mu přišel pomáhat Miloslav Nekvasil. Na něho mám následující krásnou vzpomínku. S manželkou a Nekvasilovými jsme byli na výletě v Rožmitále pod Třemšínem. Starý kostel byl zavřen, zazvonili jsme na faře a pan farář šel s námi a kostel nám otevřel. Bratr Nekvasil uviděl varhany a zeptal se, zda na ně může zahrát. Pan farář souhlasil a tak bratr Nekvasil se posadil na kůru a hrál na nástroj, na který patrně hrával před dvěma sty léty Jakub Jan Ryba. Byl jsem členem staršovstva ještě i v době, kdy jsme stáli před volbou nového faráře. S více než patnáctiletým odstupem soudím, že to byla pozhnaná volba. Na každé kázání Abigail i Petra Hudcových se těším. Věřím, že i příští farář přinese do sboru nová obdarování.

A tak chodím do sboru v Dejvicích již přes 60 let. Chodím tam rád. A těší mě, že tam se mnou chodí ráda pravidelně i moje manželka, ač je katolička. Má tam řadu dobrých přátel, je sdílnější než já, těší se ze sborového společenství.

Při mé konfirmaci v červenci čtyřicátého sedmého roku v chrámu vanovickém vybral mi bratr farář Vrubel verš z Janova zjevení 3,11: „Drž se toho co máš, aby žádný nevzal koruny tvé“. Za těch více než 60 let, co žiji v Praze, bydlím již na deváté adrese. Ale Dejvického sboru jsem se držel a držím.

František Jelínek

10.8. jsme po bohoslužbách oslavili 70. narozeniny br. Marka Světlíka.

Marek

K nejvěrnějším členům našeho dejvického společenství patří bezpochyby bratr Marek Světlík. Jeho život rozhodně nebyl a není nudný.

Mimo církev je znám jako překladatel z finštiny, kterou v mládí vystudoval. Druhý obor - němčinu - uplatňoval jako středoškolský pedagog se zvláštním zřetelem na studenty s nedostatečným zrakem. Po převratu v listopadu 1989 však opustil dočasně učitelské povolání a působil několik let v diplomatických službách ve Finsku, kde pobýval i s rodinou.

Ve sboru ho mnozí pamatují jako učitele Nedělní školy, zejména však jako svérázného vedoucího početné skupiny mládeže. Hodně úsilí také věnoval pořádání sborového archivu.

Už jako *důchodce* se osvědčil jako průvodce zahraničních turistů, které zasvěceně seznamoval s pražským Židovským městem. Z autentických studentských prožitků v 60. letech vytěžil zpola autobiografickou knihu "Díky, Adame!", kterou vydal ve vlastním Vydavatelství M.E.S.S. (Písmeno E je iniciála druhého Markova křestního jména Emanuel, Bůh s námi.)

Jen pro doplnění strohých, heslovitých údajů dodejme, že bratr Světlík má tři dospělé děti a funguje jako svědomitý dědeček. S tím, že oslavil sedmdesátku, se nedá nic dělat, ale přejeme mu, aby mu bylo dopřáno také budoucí dny prožívat v pevném sepětí s Pánem životem.

heda

Nebáseň Marku Světlíkovi k 70 (6. 8. 1944)

Oslavenec článkem nechtěl být
překvapen,
tak jsem musel zvolit jinou formu
jen,
aby nebyl příliš na mě rozzloben.

Snad si ještě vzpomenu na vše, co se
událo,
bylo toho tolik za desítky let, co jsme
na světě,
snad se mi to nezdálo.

Hanspaulka a Dejvice, kostel na půl
cesty,
pravidelně jsme tam chodili
co děti, dorost, mládež, vídali jsme se
v neděli.

Na gympl nás nepustili, museli jsme makat,
Aritma a garáže, začali jsme chápat,
že musíme být ve střehu a hledat jinou šanci
po večerní škole dospět až k diplomové práci.

Stihli jsme stejné taneční, i v Repre odpolední čaje,
zelená a růžová nejsou jen barvy hezké,
pro nás mají význam jenom symbolický,
přítom jsme blbli jak ostatně vždycky.

Semafor, Suchý, Šlitr, byla to šťastná léta,
poslouchali jsme dixieland, Armstronga, Acker Bilka,
komorní hudbu v Rudolfinu, Vivaldiho a Dvořáka.

Jezdili jsme stopem, spali i pod širákem
kánoe vlastní jsme s Lackem postavili
a každý rok na vodu se těšili.

Přišla vojna, práce, svatba, děti,
příbytky sobě pomáhali stavět,
co jiného nám zbývalo, když nebylo kde bydlet.

A pak po dlouhém čekání přišel ten vytoužený den,
kdy jsme si trampováním po Americe
splnili dávný sen.

Měli jsme tenkrát na kahánku,
když jsme se v autě probudili z hlubokého spánku
a naši strážní andělé za ticha při kapkách deště,
k životu přidali nám stránku.

Chraňme si svoje vzpomínky,
přátelství, které trvá,
vinšuju Ti, Marku, hodně štěstí a zdraví,
kamarád Jura.

JiH

Sborový zájezd do Alp

Silenka nadmutá

...neděle 29. 6. 2014. Dopoledne. Norové hlásili, že od 11 hodin začne pršet. V letních Alpách pro návštěvníky vetřelce, ouvej, bída. Chtěli ložit po kamení, přeskakovat bystřiny, zdolávat mnohasetmetrová převýšení... a bác ... pršení.

Přesto jsme nahodili batohy, popadli trekové hole a šup do kopců.

„Jéé, lesní jahody!“ Tak jsme se na ně vrhli. Velké, sluncem oslazené lesní jahody. Mňam!

Někdo nás fotografuje. Smečku polykačů lesních, tady lučních, plodů. Fotí ohnuté postavičky s plátěným hrbem na zádech a s vyšpulenými zadky.

Cestou po louce něco bíle zvoní ... květinka jakási alpská ... cink, cink!

Eva Javornická

Strměchy 2014

Tábor s dětmi

Na letošním táboře s dětmi na faře ve Strměchách nám přálo počasí, někteří vedoucí se dokonce odvážili spát ve stanech a ani nedošlo k žádnému většímu zranění, což jsem já, jako zdravotník ocenila.

Velká táborová hra vtáhla děti do děje několika podobenství, od kterých se odvíjely jednotlivé hry a večerní rekapitulace. Velký úspěch sklídilo podobenství 'O milosrdném Samařanovi', kdy se vedoucí namaskovali falešnou krví a polehávali na trávníku před farou. Děti si pak za dobré skutky mohly nakoupit obvazy, olej a víno a zraněné vedoucí ošetřit. Při noční bojovce se zase děti staly družičkami, které čekaly na ženicha, a nesměla jim zhasnout světýlka v lampionech. Našly se i všechny ztracené, unesené ovečky – nejmenší děti z družstev – a samozřejmě nechybělo koupání v rybníce a výlety po okolí.

V neděli všechna děcka i vedoucí předvedli krátkou scénku o podobnosti. Teď už nám nezbývá nic jiného, než se těšit na příští rok. Doufáme, že bude stejně tak povedený jak ten letošní.

Efox

Jak byli Naši pěvci při tom...

Ve středu 13. srpna jsme se sešli před půl sedmou ráno u budovy ČT na Kavčích horách a mikrobusem se vydali do Kutné Hory. Čekal nás první ze dvou natáčecích dnů filmu o Janu Husovi.

Předcházela tomu Lydčína nabídka zúčastnit se natáčení, náš nadšený souhlas (kdo by nechtěl být při tom...), nácvik dvou písní (jedné české a jedné latinské), několik zkoušek (poslední v předvečer celé akce) a zkouška kostýmů v ČT.

V Kutné Hoře jsme byli vysazeni před základní školou, která se na několik dnů proměnila v kostymérnu a maskérnu. Před ní už čekaly desítky lidí ve středověkých oblecích, kteří svačili, telefonovali a fotografovali. I nám pomohly paní kostymérky do oblečení, některé z dívek a žen se proměnily v bekyně,

zbytek v městskou chudinu. Naštěstí nebylo velké horko, protože kostýmy se skládaly z několika vrstev silných látek. Inu, děj se odehrával během sychravého podzimu. Mnohým z pánské části Našich pěvců byly v maskérně připevněny i delší vlasy.

Pak už následoval odchod na místo natáčení, rozezpívání a uschování taháků s texty (co kdyby přece jen ta paměť vypověděla...) do nařasených záhybů oděvů. Trochu jsme si připadali jak filmové hvězdy, neboť turisté procházející kolem nás na nás neustále mířili svými fotoaparáty.

Kaple vedle chrámu sv. Barbory se změnila na Betlémskou kapli a byla plná komparistů. Natáčela se 1. scéna: Jan Hus (v podání herce Matěje Hádky) po několika slovech sestupuje z kazatelny a lidé začínají zpívat píseň „Otče, Bože všemohoucí“. Scéna se natáčela několikrát, natočili jsme i zpěv bez obrazu. To už nám v kostýmech v přeplněném prostoru začínalo být pěkné teplo. Pak přestávka, rozlívání vody do kelímků, změna postavení kamery a zpět do kaple, celá scéna se natáčela z jiného úhlu. Zatímco ostatní komparisté pokračovali v natáčení dál, my jsme se po této scéně mohli odebrat zpět do kostymérny a s povděkem ze sebe

sundat středověké oblečení. Se stejnou radostí byla přijata i informace, že druhý den natáčíme až odpoledne, takže odjezd z Kavčích hor byl stanoven na dvanáctou.

Druhý den jsme přišli na řadu ve tři odpoledne. Natáčí se scéna, při které do kaple přinášejí tři s'taté hochy a jejich hlavy. Rekvizitáři cákají dle režisérových pokynů červenou barvu na bílé plátno, do kterých jsou „mrtvoly“ a jejich hlavy zahaleny, nosítka jsou nesena za zpěvu latinské písně „Isti sunt sancti“ doprostřed kaple plné lidí, Matěji Hádkovi a okolostojícím jsou na obličej nastříkány umělé slzy a herec vyšvihne emotivní scénu, až z toho přítomné zamrazí v zádech. Jednou, dvakrát, třikrát, pak ještě nezbytné natočení zpěvu bez obrazu a i druhý natáčecí den je za námi.

Fotografujeme se s Matějem Hádkem, který chválí náš zpěv, odhazujeme kostýmy a jdeme si pro výplatu. Cesta zpátky je plná ulehčení (zvládli jsme to), smutku (jako vždy, když něco končí) i zvědavosti, jak budou natočené scény jednou ve filmu vypadat.

Eva Henychová

Miloš Pavlík – překladatel Bible do češtiny a slovenštiny

Když přemýšlím o životě Miloše Pavlíka, říkám si, že vlastně celou dobu směřoval k tomu, aby na konci svého životního údělu odevzdal veřejnosti další překlad Bible. Jinak řečeno: celý život se připravoval na velké překladatelské dílo studiem biblických jazyků a biblického textu, aby po odchodu do důchodu téměř

třicet let, až do své smrti, pracoval na novém překladu Písma do češtiny a slovenštiny. Jeho víra, která byla celoživotním hledáním Boha a hledáním pravdy v Písmu, vyústila v touhu přeložit Bibli jiným způsobem, než to dělaly dosud existující překlady do češtiny nebo slovenštiny. Jeho touhou bylo vytvořit překlad, který by co nejpřesněji ukazoval čtenářům, jak biblický text zní a jak se přesně vyjadřuje v originálních jazycích. Přijde mi to pozoruhodné, a proto vás, milí čtenáři, chci v následujících řádcích seznámit s osobou a dílem Miloše Pavlíka.

O životě Miloše Pavlíka

Miloš Pavlík se narodil v Brně v roce 1922 v rodině právníka (otec pracoval na zdejším Nejvyšším soudu). Byl vynikajícím studentem (ve zrychleném studiu dostal červený diplom na Přírodovědecké fakultě MU v Brně), ale na dokončení studií čekal až do konce války, neboť vysoké školy byly Němci zavřeny. Kromě mikrobiologie se ve svém životě zabýval na vědecké úrovni také matematikou a později biblistikou. Uměl výborně německy, anglicky a španělsky, obstojně ovládal i francouzštinu a řadu dalších jazyků - v neposlední řadě také jazyky biblické - řečtinu, hebrejštinu a aramejštinu.

Cestu k Bohu a víře našel, když mu bylo 20 let. Právě to, že se otevřeně hlásil k víře v Boha, bylo příčinou mnoha protivenství ze strany komunistického režimu. Nejen, že převratem v roce 1948 mu bylo znemožněno absolvovat stáž v USA, ale i přes jeho talent a pracovitost mu byl zapovězen další postup v akademické kariéře. Celých čtyřicet let komunistické vlády byl kvůli svému křesťanskému přesvědčení a víře považován za člověka nebezpečného pro režim. Byl celou dobu sledován a jeho domov byl pravidelně podrobován rozsáhlým domovním prohlídkám. Ve složkách StB byl Miloš Pavlík nazýván „náboženským fanatikem“ a jeho korespondence s křesťany v zahraničí vyvolávala podezření, že se pokouší rozvracet republiku. Byl nucen se neustále stěhovat – až na východní Slovensko (do Šarišských Michaľan u Prešova, poté do Trstěné a nakonec do Dolního Kubína, kde žil až do roku 2009).

O překladatelské práci

V roce 1982 zahájil svoji téměř třicet let trvající překladatelskou práci. Nejprve zapisoval text svého překladu Nového zákona na obyčejném psacím stroji. Vždy používal několik kopíráků, aby mohl výsledky své práce zálohovat na různých místech před prohlídkami StB. V druhé polovině osmdesátých let dostal darem ze zahraničí první počítač ATARI 128 ST, na kterém dokončil Nový zákon v češtině i slovenštině, který v obou jazycích vydal knižně v devadesátých letech minulého století vlastním nákladem za pomoci syna Rastislava. Krátce po pádu

komunistického režimu uskutečnil za podpory svých zahraničních přátel cestu kolem světa, během níž přednášel o své víře a překladatelském díle. Poté pokračoval v práci na Starém zákoně (již vybaven běžným PC) až do jeho dokončení na jaře roku 2009. Poslední chvíle svého života, asi tak rok před smrtí, je Pavlík ze zdravotních důvodů hospitalizován, přesto jeho překladatelské úsilí neustává a i po návratu domů, kdy mu přestávají fungovat nohy, napůl vleže a napůl vsedě, pracuje u psacího stolu dál. V osmdesáti sedmi letech, necelé dva měsíce před smrtí, světuje dokončené dílo svému synovi Rastislavovi s prosbou, aby se postaral o jeho knižní vydání.

O překladu samotném

Překlad Nového zákona Miloše Pavlíka se řadí v českém jazykovém prostředí mezi tzv. překlady studijního typu. Usiluje zprostředkovat v českém jazyce dílo, které na tomto poli vykonal kdysi John Nelson Darby (1800-1882). Darbyho překlad Písma, dostupný v angličtině, francouzštině a němčině, byl v jistých kruzích velmi ceněn pro svou snahu o doslovnost. Studijní charakter Pavlíkova překladu je zřetelný z bohatého poznámkového aparátu, v němž jsou obsaženy překladové varianty, textová kritika, lingvistické a teologické poznámky. Proto četba tohoto překladu je náročná, ale v důsledku velmi obohacující. M. Pavlík ve své předmluvě píše, že: „Plné přesvědčení o Božím vdechnutí Písem vedlo k snaze překládati tak doslovně, jak jen bylo možno; bylo-li někde, ať v zájmu srozumitelnosti či pro vyhnutí přílišným jazykovým tvrdostem, záhodno podati překlad volnější — leckdy lze volnějším překladem vystihnouti smysl originálu lépe než překladem formálně doslovným — je doslovný překlad zpravidla uveden v poznámce pod čarou se značkou „D.“ („doslovně“).“ Výsledný překlad není tedy doslovný za každou cenu, na úkor srozumitelnosti. Spíše jde o snahu podati překlad výstižný (přesný), který se snaží vystihnout intence původního hebrejského (i arameského) a řeckého textu Písma. Tuto snahu můžeme vidět i na slovosledu, který – jak říká sám překladatel: „se na mnoha místech více než je snad v jiných překladech obvyklé odchýlil od slovosledu původního textu. To zejména proto, že slovosledem se zhusta vyjadřuje důraz na některé části věty, a to se v řečtině Nového Zákona namnoze děje jinak než v češtině.“ Překládání řeckých sloves věnoval M. Pavlík zvláště velkou péči. Zejména při snaze o „doslovný překlad“ musel řešit mnoho nesnází s řeckými slovesnými časy, které nemají vždy v češtině adekvátní ekvivalent. V těchto případech se musel uchýlit k pomocným opisům, nebo rozvinutí do vedlejších vět. Na mnoha místech v textu se vyskytují speciální závorčky obsahující slova, jež nejsou v řeckém textu, ale bylo je nutno použít k doplnění vzhledem k povaze českého jazyka. Pavlík si ve svém překladu dává práci s diferenciací pojmů; snaží se odlišit vzájemně si podobné pojmy; například pro pojem „dúlos“ [služebník - otrok] a příbuzné

pojmy volí ve většině případů výraz „nevolník“. Podobně odlišuje pojem „diakonos“, „pais“ a „oiketes“ [služebník, sluha, atd]. Dále odlišuje výraz „sarx“ a „sóma“ [maso, tělo], „allos“ a „heteros“ [jiný]. Na druhé straně se nesnaží být za každou cenu důsledně konkordantní v lexikální rovině. Z hlediska češtiny je nápadná určitá archaičnost Pavlíkovy řeči – infinitiv na „ti“, mnoho přechodníků, časté užívání pasiva („bylo promluveno“ aj.). Mezi zvláštnosti překladu NZ Miloše Pavlíka patří vypořádání se s překladem některých „církevních“ termínů. Na ukázkou uvedu jen těchto několik: „Ekklésia“ [běžně překládáno jako církev] – u Pavlíka „shromáždění“; „christianos“ [křesťan] – „kristovec“, „episkopos“ [biskup] – „dohlížitel“. Náboženské svátky: „Letnice“ - „Padesátka“, „Velikonoce“ (pésach) „minutí“. Pro náboženský termín „latreia“ volí překlad „svatá služba“ vždy, když jde o službu pravému Bohu. Základní informace o svém pojetí překladu NZ uvádí Miloš Pavlík v předmluvě, k níž připojil i Darbyho úvod do jednotlivých knih i celku Nového zákona.

Ukázky z Pavlíkova překladu bible

Jak jsem již výše vysvětlil, Pavlíkův překlad je převážně studijní a je tudíž opatřen bohatým poznámkovým aparátem, který se různými způsoby snaží zasvětit čtenáře do „tajů“ textu v původních jazycích. Pro představu uvedu několik ukázek z NZ.

Matouš 5:13 Sůl země^s jste vy; bude-li však sůl zbavena své chuti^z, čím se osolí? K ničemu již nemůže sloužiti^a, leč *k tomu*, by byla vyhozena ven a zašlapávána od lidí. (s) „Země“ zde znamená buď celý obydlený svět nebo Zemi příslibu, Kanaan. Ve v. 5 je citát ze Žalmu 37:11 ([Ž.37:11]). Zděditi svět znamenalo Židu zděditi Zemi příslibu a naopak. Dědicem neměl býti pyšný farisej nebo násilník; Bůh chtěl dědictví dáti tichým na zemi, (n. v Zemi,) kteří na Něho čekají. (z) Sloveso zde přeložené „zbavití („zbavenu býti“) své chuti“ znamená jinde (Ř.1:22, 1K.1:20) „učiniti („státí se“) pošetilým“. (a) N. „se nehodí“, D. „není schopna“, „nemá síly“.

Jan 6:57 Tak^z jako mě vyslal živý Otec a já žiji příčinou Otce^A, bude i ten, kdo mě požívá^w, i on^B žíti příčinou mou^A. (z) Vl. „podle *toho*“. (A) N. „skrze n. pro Otce („mne“)“, tyto předložky by však bylo třeba chápati ve smyslu příčiny n. původce, ne prostředku n. prostředníka („skrze“), ani ve smyslu cílovém n. zájmovém („pro“), takže jsou zde pro svou nejednoznačnost méně vhodné; zde je totiž zřejmě velmi důležité, aby smysl byl vyjádřen přesně. Tím smyslem je „můj život vyplývá z toho, čím je Otec a jeho život“, „z bytosti Otcovy a jeho života“, obdobně na konci verše, a to snad vazba v textu jednoznačně vyjadřuje, byť snad byla v nynějším jazyce poněkud neobvyklá (častá u Kralických, např. Dt.4:21; 1S.8:18; Ž.69:7; Ř.8:3 a jinde). (w) Příčestí přítomného času,

vyjadřující charakter osoby vyznačené navyklým, trvalým požíváním a pitím. (B) Viz J.1:8. =>([D. „onen“, zájmeno, jehož Jan často používá jako zdůrazňujícího.])

Římanům 8:9 Vy však nejste v mase, nýbrž v Duchu ^y, jestliže ovšem ^z ve vás sídlí Boží Duch; nemá-li kdo Kristova Ducha, ten není jeho, (y) Další příklad toho, jak nesnadno je rozhodovati o psaní „Duch“ či „duch“ (viz Ř.1:4, pozn. h)). Zde zřejmě jde o stav a charakter věřícího, ten však je výsledkem přítomnosti Ducha. (z) N. „neboť přece“.

Pár slov o dostupnosti překladu M. Pavlíka

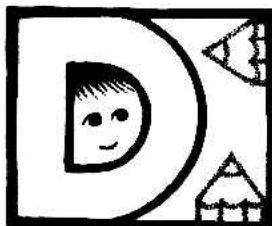
Celé vydání Pavlíkova překladu Písma se připravuje a snad k tomu dojde na konci roku 2014. Zatím je k dispozici jen vydání Nového zákona jak v knižní tak elektronické podobě. Online verze je např. na:

<http://www.obohu.cz/bible/index.php?k=Mt&kap=1&styl=PMP> nebo
<http://musculus.cz/bible/predmluva.php>

Rovněž je Pavlíkův NZ součástí biblického software Davar (<http://www.davar3.net/>).

Martin Volný

Hrabání v šuplíku

Když se máte prohrabovat v šuplíku starými zapomenutými věcmi, musí k tomu být nějaký impuls. A ten mi o prázdninách dala Lydka Härtelová. Narazila totiž na stará čísla tzv. Bratrstvíčka, někdejšího časopisu pro děti, který jsem vydávala před lety v Libereckém seniorátě. Příchodem do Prahy jsem tuto činnost ukončila. Lydka mě vyzvala, abych sáhla do šuplíku a posledních několik čísel Souterrainu obohatila o něco, co bylo právě v číslech Bratrstvíčka. Nedalo mi to a začala se prohrabovat šuplíkem a pro děti přeci něco vybrala. Bude-li zájem, vytáhnu příští měsíc znovu. V každém čísle byl komiks s příběhem kostelní myši Amálie. Jeden jsem vybrala. Přeji dětem pěkné počteníčko a luštění. Vše je oskenované, trochu hůře čitelné, za to se omlouvám.

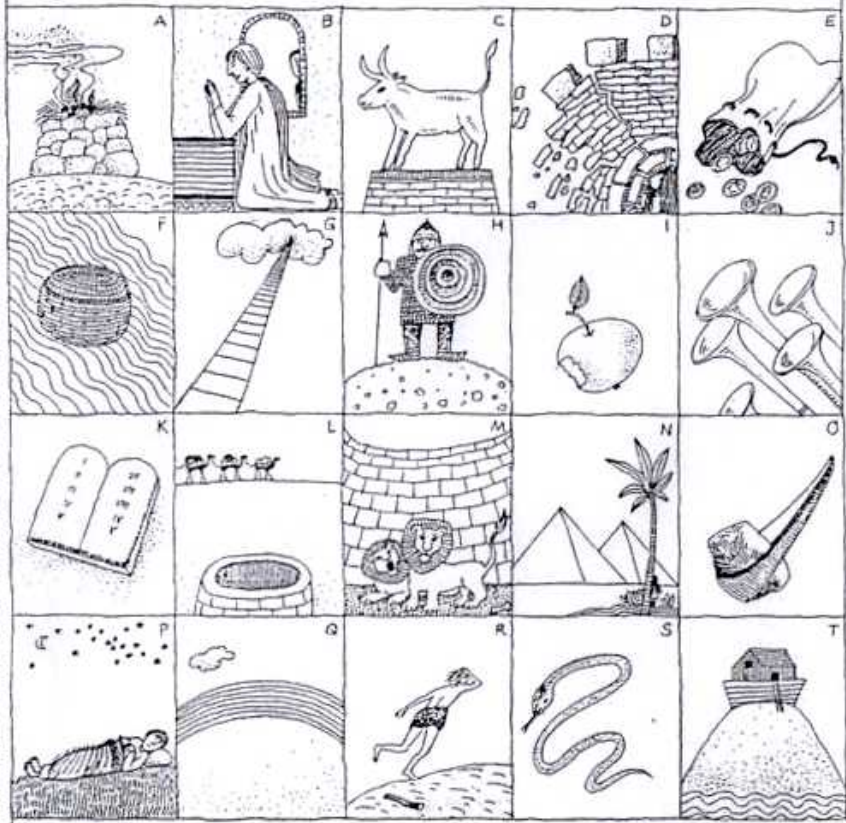
A. Hudcová

STRÁŠIDLO NA FAŘE

SO[?]UTĚŽ[?]O CENY[?]

Jak dobře znáš Starý zákon? Vždy dva obrázky patří k jednomu příběhu ze Starého zákona. Obrázky jsou označeny písmeny. Napiš písmena dvou obrázků a k tomu, o jaký příběh jde. (Piš např. A+N= příběh). Vyluštění pošli do 21. 9. 2014 emailem: abigail.hudcova@evangnet.cz nebo předej v neděli při bohoslužbách. Odměnu v podobě čokolády Milky obdrží každý, kdo odpoví bezchybně.

Jak se v církvi pašovalo

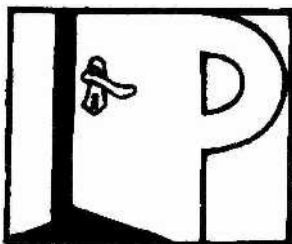
Dochovaly se nám pravdivé historky o tom, jak byl v době protireformace pašován ze Žitavy /Zittau/ evangelický tisk a jak byl u nás často s velkým rizikem šířen a ukrýván. Za válek byly ukrývány i kostelní zvony, kterým hrozilo nebezpečí, že budou přetaveny na děla. Ale to je něco trochu jiného.

Za poslední války působil v Hořicích mladý německý farář Georg Gnirs, který měl na starosti luterské chlapce z oddílu Hitlerjugend, umístěného v zdejší invalidovně. Později, už ke konci války, přibyly k chlapcům i německé rodiny, prchající před postupující východní frontou. Čas od času přicházel onen německý farář k nám na faru, aby se při své nelehké službě trochu duševně vzpružil. V dubnu 1945 k nám pak přinesl spolu s patenou na hostie starobylý zlacený kalich s vyrytým letopočtem 1706 a jménem kteréhosi německého sboru. Prosil o jejich uschování. O něco později přinesl ještě jakýsi starý vojenský mundur, který mu má starší sestra Jana přebarvila na šedo. V tomto obleku se Georg Gnirs za dramatických květnových dnů „potopil“. Po více než roce nám od něho došla zpráva, že se na útěku v přestrojení dostal šťastně ke své rodině. Později léta působil na sboru v Bad Lörrach na německo-švýcarském pomezí.

Onen nevelký, spíše cestovní německý kalich bral otec s sebou do kazatelských stanic, později jsem ho užíval já, když mi ještě za komunistů sestry Lányová, Holá nebo Hašková z Domova důchodců v Thákurově ulici dovolily, abych v jejich pokoji vysluhoval Večeři Páně pro hlouček zájemkyň. O osudu kalicha jsem se jednou zmínil manželům Nadrchalovým z našeho dejvického sboru, kteří přátelili s farářem a lékařkou Schlaudraffovými ze „západního“ Německa. Tato dvojice převezla s nepopíratelným rizikem kalich přes hranice, takže se kalich po více než čtyřiceti letech dostal zas do farnosti, kam patřil. - Titíž pašeráci převezli později pod látkovým „futrem“ auta pro našeho syna příčnou flétničku, která v té době nebyla u nás k sehnání a na kterou se prý složili němečtí faráři na své „pastorálce“.

Přes hranice se však převáželo ještě ledacos jiného. Když jsme byli na návštěvě u Jasných v Nové Cerekvi, navštívili jsme s nimi bohoslužby v Moravči a tam jsme nečekaně získali Novotného „Biblický slovník“, který už mnoho let patřil u nás k „nedostatkovému zboží“. Za hranicemi byl vydán v tehdy u nás ještě neobvyklých plastových deskách. Po neznámé cestě k nám doputovala také i krásná vzácná dětská kniha s křesťanským námětem „Poklady pod sněhem“ od Patricie St. John. - Inu, pašování a černý trh fungovaly vždycky.

heda

V minulém čísle nám vypadlo jméno autorky článku **Korespondence Bohuslava Reynka**. Omlouváme se E. Javornické.

Setkání s hostem:

Pavel Dobrovský Afghánistán: země nad propastí

Poslední dekády se s Afghánistánem nemazlily. Jedna válka střídala druhou a nakonec se vlády ujalo dogmatické hnutí Tálibán, které bylo svrženo teprve v 21. století. Země získala nelichotivé označení "pohřebiště impérií" a do dneška je jedním ze světových epicenter ozbrojených konfliktů. Přesto jde o území, jehož krása byla před stovkami let vyhlášena architekturou, básníky anebo hudbou. Města jako Mazar-e Shariff, Kábul nebo Herat hrály zásadní roli ve vývoji regionu. Nejen do nich se podíváme v povídání Pavla Dobrovského o Afghánistánu a Afgháncích 25. září 2014 od 19:00.

Další setkání:

14. 9. po bohoslužbách je plánován výlet s rodinami,

19. - 20. 9. oslavy 20. výročí založení Střediska Diakonie Stodůlky – viz pozvánka na straně 17,

12. 10. v 10 h. se náš sbor zúčastní v Betlémské kapli slavnostních bohoslužeb na zahájení oslav 600. výročí vysluhování pod obojí, v našem sboru se bohoslužby konat nebudou.

- o O o -

Uzávěrka příštího čísla Souterrainu je 23. 9. 2014.

Říjnové číslo vyjde 28. 9. 2014.

Kalendář na září 2014

Bohoslužby ve sboru - neděle 9:30	7. 9. s VP	P. Hudec
	14. 9. Pro malé a velké na zahájení školního roku	A. Hudcová
	21. 9.	P. Hudec
	28. 9.	P. Hudec
	5. 10. s VP Dikčínění	P. Hudec
Biblická hodina	Úterý v 17:30 od 10. 9.	
Děti	Nedělní škola: neděle v 9:30 Vyprávění biblických příběhů pro předškoláky: 11. a 25. 9. v 17:00 Náboženství v ZŠ Suchdol: od října	
Mládež a dorost	Úterý 19:00	
x-cátníci	Čtvrtek 18.9. v 19:00	
Sbor Naši pěvci	Středa 18:30	
Křesťan. služba	7. 9. po bohoslužbách	
Klub poznávání	11. 9. v 9:30 J. Kohoutová – České malířství 19. století	
Hodina pohybu	29.9. v 15:00	
Setkání s hostem	25. 9. v 19:00 Pavel Dobrovský: Afghánistán: země nad propastí	
Staršovstvo	Čtvrtek 11. 9. v 19:00	
Zpívání ve Stodůlkách	Pátek v 9:30	

SOUTERRAIN - sborový zpravodaj. Založen v Dejvicích v dubnu 1992.

Vychází pravidelně poslední neděli předcházejícího měsíce.

Adresa redakce:

Mgr. E. Henychová, Radčína 12, 161 00 Praha 6 - Liboc

tel.: 222 360 437, henychova@atlas.cz

Adresa sboru:

Farní sbor ČCE v Praze - Dejvicích, Dr. Z. Wintra 15, 160 00 Praha 6

tel.: 607 622 358 (A. Hudcová), 721 141 691 (P. Hudec)

<http://dejvice.evangnet.cz>, dejvice@evangnet.cz, č. ú 2400319773/2010